

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kako naj volimo Slovenci?

„Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos!“ Čast je Slovenec biti, kliče naš slovenski pesnik. Nečast je Slovenec biti in sramota z duhovniki voliti, kličejo pa ljudje, ki so zatajili svoj rod, in se izneverili svojemu narodu, ljudje, izrodki naroda, kateri so predali za prazen nič sami sebe in še hočejo tudi vas, poštene Slovence. Njih ne poslušajte! Na volišče nas kličejo presvetli cesar. Na noge, pokažite se torej, da ste Slovenci slobodni in zavedni možje, svoji gospodarji na slovenski zemlji, a ne hlapci in podrepaniki nemškutarjem in nemškim liberaluhom. Res žalostno je, da imajo nekateri ljudje tako malo čuta do svojega rodu, in njim ni mar svojih otrok, ki se odtujujejo po današnjih šolah narodu in cerkvi. Žalostno je, da imajo nekateri tako malo čuta časti v svojem srcu, da se odtegujejo boju za sveto krščansko in slovensko stvar. Žalostno je, da iz boječnosti do oblednih nemškutarjev, boječ se zamere ka kega „škrica“ in postušajoč „gmajnske šribarje“ in odpadnike narodne, zanemarjajo sveto volilno dolžnost, zakaj voliti je slobodno in je dolžnost vsakega državljana, ali nam ni slobodno voliti kogarkoli. Vedite in dobro premislite, da je volitev ne samo narodna, ampak tudi verska dolžnost. In zato je vsaki v svoji vesti zavezan voliti poštene može krščanske, Nemec pa tudi Slovenec, nemškutar pa vreden ni volilne pravice, ker ne pozna dolžnosti.

Pri zdajšnjih volitvah gre za zelo imenitne in tehtovite reči. Tu gre za vero in jezik naših očetov Slovencev, in pa za drago Avstrijo, domovino nas vseh. Kdor torej voli druge volilne može, drugega poslanca, kakor njegov dušni pastir, kdor voli zoper duhovnike, kakor je na to ščuvala že „Marburger Zeitung“, tak je zoper vero, zakaj „kdor ni z nami, je zoper nas“, je zoper sv. katoliško cerkev, katere verni sinovi smo in hočemo ostati vsi poštene Slovenci. Kdor torej voli ljudi ali pa ne gre k

volitvi, boječ se takih ljudi, ki zasramujejo slovenski jezik in ne čislajo jezika in vere, katere nas je učila mati Slovenka, ali celó voli liberalce nemške, ali pa ljudi, ki so se predali našemu sovražniku, zatajivši svoj rod in jezik ter so si pridobili pri vseh poštenih Slovincih sramotno ime nemškutarjev, tak bodi vsem Slovincem na sramoto, kakor je celému človeštvu izdajavec Judež Iškariot. Mi nismo zoper poštene, pravične Nemce, ki spoštujejo naš jezik in nam pripoznavajo naše slovenske pravice, kakor tudi nismo zoper nemški jezik, katerega spoštujemo ali zato zahtevamo, da tudi spoštujejo Nemci slovenski jezik. Mi studimo odpadnike, narodne Judeže, izrodke človeštva, mrzi nam vsiljevanje nemškega jezika v šole in v razna uradništva, kjer ni na svojem mestu ter zato črtimo njegovo oblastno gospodljivost Slovincem na škodo. Zato pa, kdor še ima količkaj čuta srama in časti, komur sta mar najdražja zaklada, katera smo podedovali od svojih očetov, sveta vera in mili naš jezik slovenski, tak ne posluša naših sovražnikov, verskih in narodnih — in to so vsi, katerih vam ne priporočujemo za poslance Slovenci — marveč on voli poštene slovenske volilne može, kateri bodo potlej volili našega slovenskega poslanca, kateri se bo potegoval za pravice Slovencev.

Mi ne gledamo na osebe, dolžnost naša nam je nad vse, kakor od nas zahteva Bog in cesar. Nam je mil, kdorkoli je z Bogom in z narodom. Zato je pa tudi vsaki po svoji časti in vesti — nemškutarjev je pa toliko sram, kakor volka strah, in liberalci imajo toliko vesti, kakor polž krvi — po časti in vesti, pravim, zavezan delati za zmago dobre stvari in se poštenih volitev vdeležiti. Mi hočemo in zahtevamo krščanske, versko-katoliške šole, krščanske učitelje. In ravno v tem odločuje se na Dunaji v državnem zboru, za katerega bomo zdaj volili poslance. Ti delajo postave, dobre ali slabe, nakladajo davke, kakoršnji so

poslanci. Da pa liberalci ne bodo za nas verne Slovence, vé vsaki vrabelj na strehi. Res vam kvasijo laži zoper Slovence, obetajo vam zlate gradove nemškutarji in liberalni Nemci: njihovi jerobi, ali pridobili za slovenskega kmeta vam ne bodo piškovega oreha. Torej takošnjih ne volite! Le glejte njihovo življenje, njihovo delo, po njih sadu jih boste spoznali.

Mi vidimo, da je našemu kmetu nastavljena past, pomazana s salom velikih obetov. Ali spomni se Slovenec svojega pregovora: „Veliki obeti, malo prejeti“. Ti ničesar ne boš prejel od takih ljudi. Le glej neverstyo, ki vže razjeda, kakor rak, človeško družbo, širi se po nemškutarjih in liberalcih med verne poštene Slovence in jih vabi k zapravljivosti po svojih zabavah. Brezverski duh časa potrl je vže in pogazil marsikaterega poštenje.

Neprestano vrteče se kolo ponemčevanja odtrgalo je tu ud kat. cerkvi, tam kos zemlje slovenske, katero je pogoltnilo nenasitljivo žrelo ponemčevanja. In še več! Ustrojili so si družbo „Südmark“, kakor ste vže brali v tem listu. Res pravi „kij za slovenskega kmeta“. To društvo delalo bo na to, da vas slovenske kmete prežene z vaših kmetij in izroči tako vašo lastino, milo slovensko zemljo, za katero so kri prelivali vaši očetje zoper Turka, največjemu sovragu Slovenstva, vas pa slovenske kmete, hlapce in sužnje Nemcem. Kakor vidite, naš naroden obstanek še ni zagotovljen, posebno ob mejah, kamor se je vjedel, kakor pijavka, ptujec, kjer se ščetini in šopiri ptuji jezik, tišči v kot našega; kjer nam se vera smeši, narodnost zatira ter gazijo naše najsvečnejše pravice, zagotovljene po postavi. Širijo in množijo se goljufije, zvijače, odrtije in laži samo, da bi vas slovenske kmete vpognili pod gospodljivo nemčursko in liberaluško igo.

Slovinci, nismo več v plenicah, da bi potrebovali nemške ali celó nemčurske dojnice. Smo-li Slovenci kruljevi, da nam nemškutarji in Nemci podajajo v naše roke svoje „brglje“? Mi lahko brez njih hodimo, saj pa nam jih Nemci ne ponujajo za to, da bi se mi na-nje — njihove poslance — opirali, ampak da bi nas ž njimi topli in imeli nas Slovence, kakor imajo nemškutarje pod svojim jerobstvom. Za to komur je draga in mila sloboda, komur je na srci vera in slovenski jezik in hoče ostati slovenski gospodar ter mu je ljuba Avstrija, volil ne bo naših sovražnikov, ljudi, ki bi nas izdali. To bo storil le bedak ter si bo narodnega morivca vzel za svojega zastopnika, „samo telci bodo si izbrali svoje mesarje“ — za svoje zagovornike in zastopnike, poslance svoje.

—še.

Kmetske zbornice, kaj je to!

(Iz govora dr. Gregorečevega v Slatini.)

Od Radgone do slovenskih bratov Hrvatov in Jadranskega morja razprostira se slovenska naša domovina. Kmetski ljudje delajo v njej ogromno večino prebivalstva. Reči moremo: brez slovenskega kmeta Slovencev ni. Zato pa ima vsak kmetski zastopnik brigati in zanimati se za svoje kmetske ljudi, zlasti če se njim slabo godi. No in hudo se godi tudi slovenskemu kmetu, večnemu trpinu. Prečital sem mnogo knjig, pa nobena mi ni povedala, kedaj se mu je dobro godilo!

Naši kmetje ravno tako propadajo, kakor nemški. Vsem se hudo godi, vsi lezejo v uboštvo. To priznavajo sedaj uže najbolj neverni Tomaži, tudi liberalci. Pravijo: vse teži in hiti v mesta; veliko jih ostane tam ali poumerje, vendar veliko se jih na stare dni tudi vrača domov, oslavljenih in izdelanih, da jih mora uboga občina rediti; cena pridelkom pada: leta 1873. je novi cent pšenice veljal 17 fl., sedaj dobiš le 8 fl. Grozne uime so samo v letih 1880—1884 škode naredile za 80 milijonov goldinarjev; nekdanj so kmetski ljudje svojim potrebam ustrezali večjidel s tem, kar so doma pridelali; sedaj žgejo petrolej, pijejo kavo, hodijo po obleko v štacune. Vse to stane suhih denarjev, večino nekeganega davka je kmet pobotaval s pridelki, sedaj mora vse plačevati; davki, priklade silno naraščajo in koliko vzame sol, tobak, sladkar, žveplenke, koleki, pristojbine! Poprej je malokateri kmet bil zadolžen, sedaj tičijo skoro vsi do ušes v dolgovi; vknjiženega kapitala na kmetskih posestvih je sedaj okoli 250.000.000 gld., ki zahtevajo vsakoletnih obrestij 120—150.000.000 gld. To je nova tlaka in rabota, nekdanj grajščakom, sedaj kapitalu! Vsako leto prodajo na eksekutivnih dražbah do 13.000 kmetskih posestev.

Kmetskim ljudem se hudo godi. Nekateri mislijo, da ni več pomagati. To pa ni resnično. Štejemo še zmiraj 4.116.000 kmetskih posestnikov in teh je treba varovati, da ne propadnejo. V to svrhu mnogo svetujejo, na primer: znižanje gruntne davka [22,7 %], cenejo sol, zalaganje vojaštva s kmetijskimi pridelki od kmetov samih, večjo podporo živinorejstvu, preložitve deželskih, okrajnih in občinskih doklad na indirektni davek, naj se zabranjuje razkosavanje posestev pa tudi preoblaganje z dolgovi, sedanji pa se naj zbrisujejo po 100letni amortizaciji, naj se skrbi kmetom za lehek osonni kredit itd.

Marsikateri teh nasvetov so gotovo dobri. Vendar uspeh ostane negotov, dokler ne dobijo kmetje takšne ustrojbe ali organizacije, kakoršno imajo drugi stanovi, na primer notarji, advokati, obrtniki, trgovci in kmalu tudi delavci,

namreč kmetijske zbornice. To so ustroji ali organi, občestva ali korporacije, kder se samo kmetiski ljudje posvetujejo in sklepajo o koristih in potrebah kmetijskega stanú, to pa na podlagi veljavnega državnega zakona ali postave. Vlada predloži vsako postavo, še preden jo izroči drž. zboru, vselej trgovskim zbornicam v pretres, če ona zadeva trgovske koristi. Dosedanje izkušnje učijo, da je vlada zmiraj ozirala se na mnenja in izjave trgovskih zbornic. Vrh tega imajo še ove zbornice volilno pravico ter volijo v deželni in državni zbor vsakokrat poslancev. Takšnih zbornic pogrešajo kmetiski ljudje in zato se toliko prezirajo njihove želje in potrebe. Ta krivica mora prenehati. Dajte kmetom kmetijskih zbornic s tistimi pravicami, kakor jih imajo trgovske zbornice! Le tako pride kmetisko vprašanje v pravi tir in do srečne rešitve.

Vsaka reč mora sprožiti se o pravem času in ta je sedaj nastopil za kmetijske zbornice. Za nje izjavil je se sijajni Dunajski shod avstrijskih katoličanov l. 1889, njih potrebo poudarjali so nemško-liberalni poslanci v državnem zboru in sedaj pripravlja nemška kmetijska družba Štajarska poseben črtež zakona o kmetijskih zbornicah. Zato nameravam, ako bodem izvoljen v poslanca, v državnem zboru delovati v to, da se uvedejo kmetijske zbornice!

Gospodarske stvari.

Čas krmljenja.

Živina ne more si pomagati sama, pa tudi povedati ne more, kaj in kedar bi rada dobila česa za v usta. Ona mora, hoče ali noče, to prepustiti nam, v čijih oblasti biva. Ako pa dobiva, kar in kedar ji je česa treba, tedaj nam je hvaležna in nas rada uboga pri delu, pa tudi nje život, jak in zdrav, dela nam veselje ter prinaša nam denarja, če prodamo živinče, kedar ga nam ni več treba ali pa nas je volja si mesto njega drugo postaviti v hleve.

V skrbi za živino čas krmljenja ni najzadnja briga. V tem ne sme veljati le naša volja, ampak gledati je na potrebe živinčet samih. Glavna stvar pa je v tem red in to natančen red. V jutro, precej rano hoče živinče žreti in na škodo mu je, ako mora dolgo čakati na krmo. To se mu vidi na nemiru, dokler ne dobi krme in kedar jo dobi, na hlastnem žrenji. V tem se izgodi le prerado, da živinče pogoltne krmo va-se, ne da jo poprej dobro oslini in prežveče. Tako pa mu je potlej tudi želodec ne prekuha dobro in zato je pride iz njega več ali manj take, da si je živinče ni porabilo v prid. Taka krma se je torej zastonj izvrgla. Isto velja potlej o krmljenji o poludne in na večer. Ni pa potrebno, da se daje med

tem časom živini krme, ako ni posebej zato uzroka, n. pr. če jo vprežemo in vidimo naprej, da ne bode moči dati ji v pravem času krme.

Kedar pa živino vprežemo, dobro je, če ji pustimo nekaj časa za to, da hrano, katero je dobila va-se, povžije in kolikor, toliko prebavi. Živinčetu ne stori dobro, če se hitro vpreže, ne da prebavi vsaj nekoliko poprej hrano. Ravno tako pa ni modro, če se deva živini v jasli ali pa v gare tudi čez noč krme, češ, da bode zato poprej sita v jutro in zato pripravna za vprego. Tudi živinčetu je treba, da počiva, to pa se ne izgodi, ako celo noč ongavi v krmi. Izlasti pri konjih se dela rado tako, da dobé v gare tudi čez noč krme, posebno, če jih je v jutro zarano treba vpreči. To ni prav in bolje je, če jim človek v jutro rano polaga po tem, ko so si že živali po nekaj izpočile.

Sejmovi. Dne 21. februvarija v Slov. Gradci. Dne 23. februvarija v Braslovčah, pri sv. Filipu in v Teharji. Dne 24. februvarija v Arveži, v Kozjem, v Ločah, v Rogaci, v Laškem trgu in v Slov. Bistrici. Dne 26. februvarija v Gradci in na Bregu v Ptuji in dne 28. v Slov. Gradci.

Dopisi.

Iz Grab pri Središči. („Brusu.“) Nekdo se je predrznil poslati več iztisov „Brusa“ v Središče in tudi na Grabe. Ta list prinaša sploh umazane, protiverske in proticerkvene dopise; tako je prinesel v štev. 3. to leto dopis iz Grab; v njem pa med drugim tudi občino Grabe ometava, češ, da so Grabljenci prilično kupili za zidanje šole prilični prostor, ter so ga hoteli brezplačno odpustiti. Vsako priliko so porabili in ugovarjali zidanju šole v Središči, (sedanja šola Središka stoji tik farne cerkve na Grabah) tako dolgo, da jim ni treba odstopiti prostora, ostane toraj njih lastnina, katera jim bo prilično dosti nesla, kar jim iz srca vošimo. Ob enem pa še grdi našega župnika gosp. V. Venediga. In zakaj? Ker so pravično tirjanje, naj bi se stavila šola pri cerkvi, občin Obrežja, Grab, Šalovec in pa Godinec podpirali; to pa stori v ravno istem „Brusu“ pod telegrami „iz Središča“. Ko smo mi Grabljenci to čitali, ter videli, kako se naš g. župnik in pa g. kaplan pobalinsko napada, spoznali smo takoj, da dopis ni nikoli prišel iz rok Grabljenca, ampak iz tiste umazane meteži, ki ščuje pri nas zmiraj na cerkev in nje duhovnike in poprek na vse, kar je katoliškega. Metež, ki je ta dopis skovala in telegrame iztuhtala, hoče se nekako znesti nad občino Grabe, brž ko ne zato, ker je ona za ta najpripravniji prostor za stavbo nove šole izdala ne malo svotico 2500 gld. in ker je to najboljše jezi, da bi bila po takem

cerkev in šola blizu skupaj. Kaj pa, da bi se torej otroci v njej preveč katoliškega duha navzeli! Mi jej svetujemo torej, posebno pa dopisniku „Brusa“, naj vendar vrže svoje v strup pomočeno pero v kot; nasproti si pa naj izposodi nekje „Olikanega Slovenca“ in naj ga dopisnik svojim somišljenikom pri vsaki priliki čita. Tako bodo vsaj znali, kako se naj obnašajo, posebno če jim že možka brada raste, proti svojim duhovnikom in pa proti ljudem bližnje občine. Občina Grabe pa je imela in ima še danes s tém, da je ta prostor kupila, dober namen in le v korist Središča in drugih farnih občin. „Brusovemu“ dopisniku in pomagačem naj pa samo prislovico še povemo: „Kdor v druge blato meče, ne ostane mu druga nič, kakor blatne roke“.

Izpod Pohorja. (Družba sv. Mohorja.) Ta družba nas je zveselila s svojimi knjigami, dolgo jih nismo prejeli in smo že vedno spraševali za njimi, da bi skorej prišle. K božičnim praznikom pa smo jih prejeli, da zdaj o dolgih zimskih večerih lahko prebiramo in se učimo. Družba nam daje vsako leto obilno dušnega in kratkočasnega berila, dosta tečne hrane je v njih za dušni in telesni razvoj in slovenski narod naš. Vsaka knjiga se odlikuje z mikavnim berilom; če ono izčita, že po drugej hlastno sega, vse se piplje za nje. Žal, da še jih vse premalo pristopa k temu društvu, dosti veliko je še premožnih ljudi kmetškega stanú, da si na posodo knjige prosijo in dobijo, pa jih nič ne vrnejo, ali pa strgajo, misleč, saj še ima več knjig. Ali temu ni tako, vsaka knjiga se more lepo hraniti. Dajte si jih tudi trdo vezati, saj imate blizo po farah domače knjigovezarje, ki po ceni delajo, ni vam treba po mestih davati in vezanja drago plačevati. Vsi duhovniki, učitelji, rodoljubi opozorite pri vsaki priložnosti, da si bodo dali knjige pri domačih vezati in naj bi vsaki stari ud še novega pridobil. Dobro se razloči, kje so goreči duhovni pastirji, vneti rodoljubi; tam je tudi veliko število udov, kjer se razvija slovensko narodni duh. V Skomarski fari je gotovo dosti nemčurjev, ker je tako malo družbinih udov, saj še župan ni. V drugih farah bi še vse lahko bilo večje število udov, da so komaj 5 ali 7 na sto duš. Veliki korak v pospeh in množitev udov bi še lahko storili botri in botre, krstni in birmski. Botrov je to sveta dolžnost naročevati bukve Mohorske, saj ta goldinar si lahko pogrešate, namesto gizdavosti, lecetov, velike pijače in s tem goldinarjem bote dali lepih navkov in v probujenje slov. naroda. Bogati botri, naročujte njim dosmrtno! Botrov je na stotisočev po vsem slovenskem svetu, marsikateri boter pa še ne ve, kako bi lahko dobro delo storil v dušnem in narodnem oziru. Velikanski napredek iz večih tisuči pa bi storili s

tem družbi sv. Mohorja. Sv. Mohor v nebesih bode vaše podjetje obilno blagoslovil. Upanje imam, da bo družba vse Slomškovke spise dala na svitlo, da bode koledar z obilno lepimi podobami ozalšan, lepo primernim kratkočasnim berilom napolnjen. Imenik udov se ne sme opustiti, silno radi pogledamo imenik udov, vsaki rad to pogleda in si išče svojih znancev in gospodov, kje da so in koliko udov da je v tem kraju in je še tudi za drugo korist. Dobro in koristno bi tudi bilo, da bi družba kuharske bukve izdala, prav potrebne bi bile med prostim ljudstvom zastopno spisane; kmečki ljudje jih nič nimajo. Šolska družba sv. Cirila in Metoda se tudi naj vsako leto naznanja, njeni vspeh, da se bo širila v prid in zmago narodnih Slavjanov. Bog daj in sreča junaška. Rodoljub.

Iz Vranskega. (Petje.) Pri nas je ustanovljenje pevskega društva vzbudilo splošnje zadovoljnost med miroljubnimi tržani, kajti s tem je ponočno pevanje po ulici potihnilo. To društvo, sestojee iz trških fantov, vadi in podučuje brezplačno gospod nadučitelj Cizelj. Kakor v navadi gibčni jeziki tukajšnjih klepetulj le preradi vsako reč do dobrega pretresajo in prežvekajo, tako so tudi to društvo jeli na dolgo in široko obirati. Dal pa Bog, da bi se kmalu povrnil zopet mir med naše pevske društvo, saj so ga na nečuten način pa brez vzroka napali zli jeziki.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Na katero stran da se obrne vlada na Dunaji, za to se hodi ob sedanjih volitvah. Vsled tega pa so možje vseh strank sedaj po konci in je podoba, da pride vse najbolj in v prvi vrsti na česke volitve. Če bode ondi zmaga na strani Mladočehov, potem pride nemška liberalna stranka na vrh in prične se doba nevesela za konservativno in slovansko stranko. Velika večina sicer ne bode na strani liberalcev, toda do volje jim je bode za to, da se nam podere še to malo, kar se je v zadnjih letih obrnilo v državi na bolje. — Na Štajarskem ostane, kakor je podoba, vsaka stranka, liberalna, konservativna pa slovenska, pri številu svojih drž. poslancev, izmed njih pa bode torej nemška liberalna stranka tudi še nadalje najmočnejša ter bode, če pride liberalna vlada, še drzniša nam nasproti, kakor je bila že doslej. — Na Koroškem nasvetuje slov. stranka za poslanca kmečke volilne skupine v Celovci g. Fr. Murija, kmečke volilne skupine v Beljaku pa g. M. Štiha. Bog daj zmage! — Tudi nemški konservativci nasvetujejo dva poslanca in sicer za Wolfsberško in Smohorsko volilno skupino. Razume se, da jih slov. volilci podpirajo in mogoče torej, da zmaga kateri konservativec. — Kakor se kaže, niso

slov, volilci na Kranjskem složni in zato še ne znamo, kateri možje da se priporočijo h koncu volilcem za izvolitev. — Novo „slov. društvo“ v Ljubljani je po vsem liberalno in kar je huje, v njem že tiči kal splošnje nesloge ter še se raztegne ona s časom tudi v druge slov. pokrajine. — Na Primorji dela neka stranka z vso silo zoper dosedanjega drž. poslanca, dr. vit. Tonklja. Ne vemo, če je to v sedanjem času modro, sicer pa je končna beseda le v rokah volilcev. — Iz Trsta so izgnali neko lahino, ker je pisala zoper Avstrijo. Lahonom je neki žal za njo; se ve, da „gliha vkup štrih“. — V Zadru, glavnem mestu Dalmacije, odpré se nova c. kr. gimnazija ter bode učni jezik na njej hrvaški. Mi še nimamo vere v to. — Ogerska dežela ima lastno dež. brambo ali honvede; v novem času dobiva ona svoje častnike iz drž. armade, ali Madjarom to ni po volji, ker prihaja za to neki manj domačih mož do službe častnika. Se ve, da je to prazen strah, kajti za domače častnike še je do volje prostora v dež. brambi, če so za njo.

Vunanje države. V zadnjem času prihaja več francoskih škofov v Rim k sv. očetu Leonu XIII. Vidi se, da jim hodi za republiko, za to, ali jo naj podpirajo, kolikor jim je mogoče ali pa se naj držijo še naprej bolj od strani, kar se tiče vlade. Zadnje jim neki ne kaže več dobro. — Novo italijansko ministerstvo dela velike obljube, najbolj pa, da hoče znižati drž. stroške. Se ve, da so obljube v obče po ceni, še bolj pa velja to za obljube nove vlade, ki nima v drž. zboru zanesljive večine za se. — Ker še na Francoskem ljudje ne marajo za brezversko šolo, zato delajo framasoni z vso silo na to, da zatre vlada vse samostane, ki imajo šole na skrbi, v novem času se kuje neka postava, vsled katere vzame vlada polagoma vsem tem samostanom premoženje, toda na tihem po visocih davkih. — Iz Irske se poroča, da Parnell ne odstopi in tako je sedaj ljudstvo razdvojeno, upanja pa je zato še manj, da se mu obrne na bolje. — Nemški cesar se ne izmeni za kneza Bismarcka in to tega jezi ter ščipne sedaj v tem, sedaj v drugem listu sedanja vlado, ki je cesarju po volji. No tudi vlada se ne izmeni za starega lesjaka. — Na Ruskem so avstrijskega nadvojvoda Franca Ferdinanda lepo vzprejeli ter mu kazali povsod najvišjo čast, znamenje za to, da si hoče Rusija našo državo ohraniti prijazno. — V Belem gradu, srbskem glavnem mestu, so si madjarški framasoni osnovali posebno društvo ali „ložo“, to pa z namenom, da obdržijo mlado kraljestvo v krempljih svojih. To ni nič kaj prida. — Grški patrijarh je sklenil s tursko vlado pomirje in so torej že vse cerkve v Turčiji zopet odprte za službo božjo. — Iz nemške Afrike se javlja, da je tamošnji poveljnik,

major Wissmann odstopil ter deželo zapustil. — V Ameriki, v republiki Chili, še je vedno ustaja zoper vlado in v novem času je zmaga na strani ustajnikov. Z njimi drži tudi veliko vojakov. — V New-Yorku je umrl general Sherman; poprej je bil ključavničar v Holandiji; v Ameriki pa je bila sreča z njim ter je bil postal precej imeniten general v tamošnjih vojskah.

Za poduk in kratek čas.

O radostih ljudskega štetja.

(Konec.)

Tudi meni se razvedri čelo. Zapišem torej deset imen in jej izročim list. Ko odide, si oddahnem: No, hvala Bogu, zdaj bode pa mir. Brž sem se hotel lotiti cerkvenega računa. Ko se pripravljam k temu delu, prilomasti pravi hrust v sobo. Majal in gugal se je. Aha, si mislim, ta se je pa napil korajže. Prijazno mu rečem:

„Oče, to pa ni lepo, da pridete pijani k meni.“

Mož pa začne rohniti in vpiti, češ, da ni pijan, nego le malo natrkan. Kaj mi je bilo početi? Pomiriti ga nisem mogel, prepirati pa se nisem hotel z njim, ker je komaj po konci stal. Odprem torej vrata in mu pokažem pot, od koder je prišel. Zunaj mi je še pretil, da bom 20 gld. plačal kazni; tako bojda stoji v postavi.

Opoludne je. Zdaj ne bode nikogar več. Ko si to domišljujem, prisopiha sel ali pismo-noša. Poda mi cel kup časnikov in drugih pisem. Že teden dni ga ni bilo; ni mogel priti zaradi velikega snega. Odpiram list za listom; v vsakem je prošnja, naj pošljem krstni listek. Kje pa je znamka (marka)? Gledam in iščem; a ne najdem nobene. Pregledam drug list. Tu je pa kar dvanajstoriga imen, za katere mi je poslati listke. Župan iz L. piše:

„An das Hochwürdige Pfaarer Pfaaramt in... Von Löblichen Gemeindeamte Eichberg wird freundlich ersucht und die bitte die in Jahre geborne ... gebürtig.... Gemeinde.... geboren... um eine Geburtszettel übersenden wird gefählig ersucht. Gemeinde Vorsteher.“

Kaka godlja! vendar začnem iskati dotičnih imen v krstnih knjigah. Ni jih; niti jednega ni takega, kakoršnja so zapisana v listu. Župan je vse napačno in krivo zapisal. Oh, križ božji! začel sem stokati.

Tako je šlo dan za dnevom. Tolažil sem se, da ni slednje leto ljudskega štetja in da se mojim tovarišem ravno tako godi. Nehoté pa mi je tudi prihajalo na misel, da bi treba bilo župane bolj podučiti pred štetvijo; ako sami ne razumejo postave, kako pa jo bodo narodu prav

tolmačili? Marsikaj bi se lahko olajšalo ljudem. Koliko nepotrebnih potov in skrbi so imeli, koliko strahu prestali zaradi globe, ve le tisti, ki je s štetvijo imel kaj opravka! Mislil sem si tudi, da bi marsikoga treba bilo upisati v ono rubriko, kamor se zapisujejo nekatere rogate domače živali. J. S-r.

Smešnica 8. „Gospod“, vpraša kmetica častnika, „gospod, ali znate, v katerem polku služi moj pajbar?“ — „Kaj vem!“ odvrne častnik nevoljno, „kaj vem jaz za-nj! Sicer pa pajbarjev ni v nobenem polku, ampak le možiči.“ „Joj mene!“ vzklikne žena, „joj mene, pa se moj pajbar vendar-le ni že tudi kje oženil?“

Razne stvari.

(Pastirski list.) Prihodnjo nedeljo se bere po vseh župnijah naše škofije pastirski list, ki so ga izdali naš mil. knezožkof skupaj s škofi avstrijske države. V listu je kaj lepo podučenje za nas o potrebi dobrih volitev. Daj Bog, da rodi tudi lep sad beseda, ki prihaja s tako visocega mesta!

(Vabilo) k veselici, katero priredi Ljutomerska čitalnica v nedeljo, dne 22. februaria t. l. zvečer v gostilni g. Vaupotiča. Program obseza izvirno veselo igro: „Županova Micika“, katera se je pred sto leti prvokrat igrala in vsem poslušalcem vedno ugajala, — petje moških in ženskih zborov in tamburanje.

Odbor.

(Na veliki shod volilcev) pri sv. Križi na Murskem polju v g. Hauptmanovi gostilnici vabi na nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. uri popoludne Dr. Gregorec.

(K volitvam.) Ker je v drugih volilnih skupinah zmaga slov. kandidata na vse strani gotova, blizo enoglasna, ne objavljamo iz njih volilnih mož. Nekaj drugače pa je pri volilni skupini v Mariboru. Tu je bila še vselej znatna manjšina na strani nemškutarjev in „M. Ztg.“ se dela, kakor da je mogoče za njeno stranko, da tokrat zmaga. Vsled tega pa objavimo volilne može, kolikor jih je doslej že izvoljenih in nam naznanjenih.

— Pri sv. Jakobu v slov. goricah so ti-le gg.: A. Fischer, Jož. Mlasko, Jan. Sirk, A. Reismann, Jan. Peklar in K. Rošker. — Na Pohorji in sicer v Kumenu P. Korman in K. Lamprecht; v Janživru Al. in Jož. Grubelnik; pri sv. Antonu Fr. Slavič in A. Mravljak; pri sv. Lovrenci, v Cinžatu in v Rovtah so volilni može nam nasproti. V Krecenbahu so naši: Jak. Ozvalt in J. Vrečko; v Rušah Janez Pintarič in Jakob Marin; v Smolniku Fr. Grizolt in Miha Srnec; v Lobnici P. Zupančič in Mih. Repolusk; v Lembahu J. Robič; v Ribnici Fr. Hrastelj, F.

Streicher, Ed. Pivec in J. Miklavc; v Bistrici Jak. Srnec in v Lasnici A. Lešnik; v Vuhredu Jan. Pahernik.

— Na polji v Slivnici so tokrat v rokah nemškutarjev, v Orehovi vasi so naši M. Mahorko in Fr. Pišek. — V Poličanah so vsi naši, nasprotnik pa je v Peklu, v Studenicah so vsi naši. — Na Pesnici so pri sv. Marjeti Grahornik in Baumgartner; v Oseku J. Kmetič in J. Čep. — Pri sv. Križi nad Mariborom so volilni može naši. Živeli!

(Imenovanje.) G. Aleks. Rožek, c. kr. dež. nadzornik za ljudske šole v Gradci, je imenovan za c. kr. dvornega svénika in stopi v pokoj; gosp. dr. Konrad Jarz, ravnatelj c. kr. gimnazije v Znojmu, je imenovan za c. kr. dež. nadzornika ljudskih šol na Štajarskem.

(Nedelja.) V premogovih jamah v Trbovljah, v Ojstrem in v Hrastniku ponuja se delalcem posebno plačilo, ako jih je volja iti v nedeljo v jame na delo. To pa je ne samo zoper božjo, sedaj je tudi že zoper drž. postavo, ali kaj skrbi to juda, ako mu kršč. delalec le dela za njegovo možnjo!

(Nasilstvo.) V Muretincih, v župniji sv. Marjete pri Ptuji, so se fantje postavili zoper žandarja, ko je prišel tje, da spravi dva izmed njih pod ključ. Se ve, da se je žandarm branil in par fantov je dobilo precejšnje rane od njega, po vrhu pa jih še čaka ostra kazen za njih nasilstvo.

(Dež. odbor) v Gradci je podaril iz dež. premoženja požarni brambi v Kamnici pri Mariboru 400 gld. Mi sicer privošimo tej brambi to podporo, toda čemu je dež. odbor ravno pri njej odprl tako široko dež. možnjo? Pri drugih se ne hvali, da je tako darežljiv, če tudi le iz dež. denarja.

(Celje) ne pusti svojega drž. poslanca dr. R. Foreggerja ter ga hoče tudi v prihodnji dobi imeti za poslanca v drž. zboru. No nekateri mestjani so v Celji v resnici vredni takega poslanca, ki raje vzame veslo v roke, kakor pa resno besedo v usta. Škoda, da zastopa sploh ta „možic“ tudi druge mestjane, posebej pa še, če tudi zoper njih voljo, nekaj naših poštenih, slov. trgov.

(Nemila smrt) je pri sv. Lovrencu ob koroški železnici dne 8. svečana pokosila g. Urbanca, veleposestnika in podpredsednika tamošnjega bralnega društva, ter so ga dne 10. svečana materi zemlji izročili. Pogreb je bil velikansk. Naj mu bo zemljica lahka, njegov spomin ne bo prešel med tamošnjim slovenskim ljudstvom.

(Pri sv. Lovrenci) na kor. žel. se jih je lansko leto narodilo 75, umrlo jih je 54, poročenih je bilo 19 parov. Kakor se vidi iz števila umrlih, je tukaj zdrav kraj, žal, da veje v tamošnjem trgu duh nesrečnega liberalizma

in nekrščanstva; ljudje ne poslušajo božje besede, kajti tržani že letijo iz cerkve, ko še duhovnik križa ne naredijo; tako se liberalcem mudi domov.

(V Jarenini) se je veselica bralnega društva, dne 8. svečana na veliko jezo tamošnjih nemčurjev prav sijajno obnesla. Pri volitvi so vrli Jareninčani nemčurje zopet podrli. Voljeni so dozdej č. g. Fr. Murkovič, g. Ign. Županec, Jožef Jager in Polančič. Živili! Več prihodnjih.

(Povozila) je mašina g. Rižnarja, delalca na kolodvorn pri Moškanjcih in je nesrečnež bil pri priči mrtev, mašina ga je vlekla še kaci 10 stopinj s seboj.

(Za dijaško kuhinjo v Mariboru) so darovali č. gg.: Dav. Matek, doktor iuris can. in podravnatelj 5 fl., Ant. Hajšek, dekan v slov. Bistrici 5 fl., Altmann, zlatomešnik 5 fl., Rud. Raktelj, kaplan v slov. Bistrici 1 fl., J. Tajek, kaplan v slov. Bistrici 1 fl., dr. Omulec, odvetnik v Ormožu 5 fl., Dav. Jurkovič, župnik pri sv. Petru 5 fl., posojilnica v Konjicah 15 fl. Bog plati!

(Duhovniške spremembe.) Župnijo v Cmureku je dobil č. g. Ivan Lopič, doslej upravitelj iste župnije. V le-to župnijo spada še veliko slov. ljudstva in je torej tem bolj veselo, da se mu ohrani slov. rojak za dušnega pastirja.

Listič uredništva. G. K. S. v M.: Oprostite nas, če ne pride Vaš dopis brž na vrsto: volitvene reči gredo naprej. — G. J. V. v L.: Se ve, da radi. — G. F. Z. v P.: Mi se ne kregamo radi, raji učimo. — Večim drugim: Brž, ko dobimo prostora.

Listič upravnštva. G. Fr. Č.: List je plačan do 1. julija 1891.

Loterijne številke:

Gradec 14. februarija 1891	48, 85, 25, 5, 44
Dunaj " "	27, 58, 13, 17, 59

Zahvala

vsem prijateljem mojega brata Leopolda, ki so mu skazali zadnjo ljubezen in sočutje, da so ga jako obilno obiskali in 14. t. m. k zadnjemu počitku spremili.

V Gomilski dne 17. febr. 1890.

Ant. Hočevnar, c. kr. poštar.

Starih in novih vinskih drož

kakor tudi

снаžnih tropin

kupi vsako mero 17

R. Wieser, žganjarija v Hočah.

Naznanilo.

Načelstvo Marenberške posojilnice naznanja, da se vrši dne 11. sušca 1891 ob 3. uri popoldne redni občni zbor s sledečim vspreedom:

- Potrjenje letnega računa;
- Razdelitev čistega dobička;
- Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika;
- Razni nasveti.

Za načelstvo: **Kocbek.**

Še čisto nove omare in štacunarska oprava so na prodajo pri posestniku **Miha Lah-u** v Mihoveah pošta Pragerhof. 2-2

Velika žganjarija R. Wieser-ja v Hočah (Kötsch)

prideluje in razpošilja najboljšo in najcenejšo žganico. 34

„Oves Willkomm“.

Ta oves je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši, plodnejši in težji: raste na visoko od 5-6 čevljev, ima močno, dobro slamo za krmo in se ne poleže.

Zadostuje, ker se ta oves redko seje, 50 kil kot seme za jeden plug. Cena za kilo 25 kr. Ako se vzame več kakor 50 kil za kilo 20 kr.

Razpošilja, kakor dolgo seže, vrečo po 5 kil za 1 gld. 80 kr. proti pošiljavi zneska ali poštenu povzetju franko na vsako pošto postajo

Benedikt Hertl, 1-8
veliki posestnik na grajščini Golič pri Konjicah.



pripravljena od lekarja **PICCOLI-ja** v Ljubljani, je uplívno zdravilo, ki krepča želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov ureja, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav del časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštenu povzetju v škatljah po 12 stekleničah za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.26; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po **15 kr.** prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. 15-15

Depôts v Mariboru: lekarna Bancalari in König; v Ptui: Behrbalk; v Celji: Kupferschmid; v Gradci: Eichler, Nedwed, Trnkoczy in Franzé.

Štacuna z mešanim blagom in tobakom se da v najem ali proda s posestvom, zarad rodbinskih razmer; v sredi Savinjske doline, tik farne cerkve, č. kr. pošta v hiši, nobenega konkurenta. Več se izve pri uredništvo tega lista.

Posojilnica v Makolah

imela bode svoj letošnji redni

občni zbor

v četrtek, dne 12. marea t. l. popoldne ob 2. uri v svoji pisarni z navadnim dnevnim redom, namreč:
1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo nadzornika.
3. Potrjenje računov za l. 1890. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev načelnštva in nadzorništva. 6. Nasveti in predlogi združnikov.

Makole, dne 13. februarija 1890.

1—2

Načelstvo.

Učenec iz boljše hiše, nemškega in slovenskega jezika zmožen, se takoj sprejme v prodajalnici z mešanim blagom **M. Petrič** v Strigovi pri Ljutomeru. 2-2

Krčma se išče v najem; kdor jo ima, naj to upravnistvo tega lista naznani.

Obstoji od leta 1876.

Jožef Kregar, mizar

25 Gosposke ulice v Mariboru Gosposke ulice 25
priporoča p. n. plemstvu in visoki gospodi
veliko zalogo pohištva lastnega pridelovanja za spalnice, obednice in salone
po najnižji ceni, pri solidni postrežbi.

Na zahtevanje napravim tudi pohištvo po načrtu in za vsaki stan. 11-14

Ceniki in nariski po zahtevanju brezplačno in franko.

Apotheke
„Zum goldenen
Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S Singerstrasse 15.
Wien.

Kričistilne kroglice, nekaj imenovane univerzalne kroglice, dobro znano, čistilno domačo zdravilo.

Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovanju pošiljati po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštnine in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr.,
Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr. prosto poštnine 65 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Življenska esenca (Praške kapljice) stekleničica 22 kr.

Angleški balzam, steklenica 50 kr.

Fijakerski prašek, 1 škatljica 35 kr., poštnine prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešnje rast las, škatljica 2 gld.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri dopošiljati denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju. 8—12